

In Bilzen
GRATIS
parkeren!

bilzen
biedender boeiend

WANDELLEN TUSSEN WALTWILDER EN MARTENS LINDE

Kom mee op ontdekking doorheen dorpskernen omgeven door een groene zoom.
Maak kennis met Waltwilder en Martenslinde en laat je verrassen door de pracht van beide dorpen: een afwisseling van holle straten, ruilverkavelingspannen en andere bijzondere weegeltjes. Ook het recreatiegebied Wilderpark ligt op de route en onderweg kan je mijmeren op de 'zitkei' van kunstenaar Hans Lemmen.

Toeristisch infokantoor Bilzen
Markt (oude stadhuis)
3740 Bilzen
+32 89 51 98 59

Ontmoetcentrum Alden Biesen-Bilzen
Kasteelstraat 6
3740 Bilzen
+32 89 51 56 54

toerisme@bilzen.be
www.bilzen.be/bezoeken

PRAKTISCH

Startplaats:	Kerk - Kerkorenstraat - Waltwilder
Aantal km:	7 km
Parking:	Zaal des Wouds - Waltwilderstraat 5 - Waltwilder
Bewegwijzering:	Neen
Toegankelijkheid:	

NUTTIG OM TE WETEN

	Willers Eetkoffeekie Maastrichterstraat 181 3740 Bilzen 089 49 14 58	De Gouden Tak Riemsterweg 166 3742 Bilzen 089 41 61 49
Openingsuren: Elke dag vanaf 10.30 uur Woensdag vanaf 13 uur Dinsdag gesloten		

Waltwilder & Martenslinde

In **Waltwilder** zijn heel wat vondsten gedaan die wijzen op een belangrijke Romeinse cultuur. 'Wilder' verwijst trouwens naar het Latijnse 'villare', hetgeen boerderij betekent. 'Wile' wordt voor het eerst officieel vermeld in een schenkkingsakte uit 1096, waarneer Gravin Ida van Breda er gronden aan de abdij van Munsterbilzen schonk. Later voegde men 'wout-' toe, om de ligging van het dorp bij een bos aan te duiden.

WANDEL MEE OP ZONDAG 12 OKTOBER

Je kan gratis en onder leiding van een gids meewandelen op zondag 12 oktober. Het vertrek is voorzien om 14 uur aan de kerk in Waltwilder.
Iedereen is welkom!

Martenslinde werd voor het eerst vermeld in 1096 als 'Linne', wat verwijst naar een lindeboom. Later werd de naam van de patroonheilige van de parochie toegevoegd. Zo sprak men in 1365 van 'Linne Sancti Martini'. Martenslinde ligt in Vochtig Haspengouw. In de vallei van de Wilderbeek bevindt zich het natuurgebied Wilderpark.

TE BEZICHTIGEN

WEGBESCHRIJVING

1 Sint-Remigiuskerk | Kerktorenstraat - Waltwilder

De verhouwing van de Sint-Remigiuskerk werd aangevat in 1859 en beëindigd in 1862. De oude toren bleef daarbij behouden. In 1900 werd de toren verhoogd met 7 meter en kreeg de kerk 2 zijbeukken. In mei 1940, bij het begin van de WOII, werd de kerk gebombarderd. Ze werd hersteld en uitgebreid met 2 zijkapellen. Ook de groot toen gebouwd. Op 4 april 1943 werd de kerk opnieuw in gebruik genomen.

2 Trage wegen

Trage wegen zijn historische steegjes en paadjes. De geschiedenis van sommige veld- of kerkwegels gaat terug tot in de Romeinse tijd. Het zijn reliëften die getuigen van oude verbindingen tussen dorpskernen en vroegere doorgangen voor landbouwers. Trage wegen vertellen heel wat over de eigenheid van een dorp of een streek. Ze vormen een specifieke biotoop voor verschillende planten en insecten en zijn daardoor van belang voor de natuur.

3 Wilderpark

De stad Bilzen was alvast één van de pioniers bij het herwaarderen en openstellen van oude buurtwegen. Dit recreatiegebied ligt op het grondgebied van Waltwilder maar is ook vanuit Martenslinde gemakkelijk bereikbaar.

4 Mastrichterstraat - Waltwilder

Vanaf de **kerk** 1 loop je richting Waltwilderstraat en vervolgens neem je rechtdoor het smalle kerkwegje 2. Ter hoogte van de Mastrichterstraat ga je even naar rechts en stek je aan het zebrapad over naar de Sportveldstraat.

Aan de splitsing hou je rechts aan. Na een pittige klim en een forse afdaaling neem je aan het eerste kruispunt de straat aan je rechterzijde en na 500 meter loop je via de toegangspoort het Wilderpark in.

In het **Wilderpark** 3 blijf je het rechterpad aanhouden. Het kapelleitje en de bijhorende klim start je ongeveer 400 meter verder, door een smal pad aan je rechterzijde omhoog te wandelen. Blijf het pad volgen tot aan de vijver. Loop verder langs de vijver tot je weer aan het poortje komt.

Steek recht over en vervolg je weg tot aan de kruising. Hier kies je de linkerweg en blijf je rechtdoor wandelen. Negeer 'edere' zijweg en zo kom je voorbij de **kei** 4 boven aan de helling. Je wandelt verder tot aan de kruising, hier stek je rechtover en wandel je langs de opvallende **hoeve** van **kunste-**

naar Hans Lemmen 4. Het traject loopt verder door Amelstorp waar nog heel wat vierkantshoeven staan. Een kilometer verder kom je via de Romeinsestraat terug aan de

Mastrichterstraat. Hier stek je over via het zebrapad.

Aan de overzijde loop je naar rechts en wandel je langs garage Beckers. Naast de toonzaal neem je de verharde weg. Deze blijf je volgen. Op ongeveer 200 meter voor de Hoelbeekstraat wandel je naar links en loop je door een groene gang. Dit smalle pad wordt even later breder en kronkelt tot aan een smalle weg. Hier ga je naar links. Blijf deze weg volgen en negeer iedere zijweg (je loopt nu op het fietstraject met nummer 68).

Aan het kruispunt met de Langstraat ga je naar links waar de **hoeve** **Vivarrio** 5 aan de linkerkantje te bewonderen valt. Loop verder in de lichtjes stijgende Langstraat en kies aan de rechterzijde (tussen huis 38 en 40) het kerkwegje. Je komt in de Hofakker waar je naar rechts gaat. Aan de volgende kruising ga je naar links en via een volgende kerkweg loop je langs de Lourdesgrot en kom je terug aan de kerk.

Ter hoogte van dit park heb je een zicht op het asymmetrisch Wilderbekdal met zijn steile oosthelling en zwakte westhelling met akkerbouw. Het Wilderpark is een beschermd, groene zone met een waardevolle vegetatie. Het bestaat uit een afwisseling van graslanden en vochtige hooilanden, een uitgebreid assortiment loofbomen, kruidevegetaties en haagkanten. Het is ontsloten en toegankelijk via wandelpaden met rustbanken.

Een bergpaadje gids je van de vlakke dalbodem met zijn visvijvers naar een Mariagrot, ruim twintig meter hoger aan de bovenrand van het hellingsbos. Boven op de heuvel staan twee prachtige rode beuklen waar vroeger de galg was opgesteld en waar tot op het einde van de 18de eeuw de Bilzerse veroordeelden opgehangen werden. Vandaar dat deze plek nu 'gabrik' of 'Gaberg' (= galgenberg) wordt genoemd.

4 Hans Lemmen

Hans Lemmen is een Nederlandse kunstenaar die vooral bekend is van zijn tekeningen. Daarnaast maakt hij autonome beelden en permanente werken in de openbare ruimte. Op deze route kan je kennismaken met zijn 'zitkei'.

Ook de aantijding van de vroegere kapel op de hoek van de Mesweg en Amelsdorp is van zijn hand. Ze werd gebouwd omstreeks 1780 door de 3 boeren op die hoek, voor vrijwarening van de pest en de tyfus. De ene steilde de grond beschikbaar, de anderem het materiaal en de buurbewoners deden het bouwwerk.

Het was een ruime kapel met binnenvloren banken en stoelen. Als er iemand overleed kwam de hele buurt er 's avonds bidden voor het zielheil van de gestorvene. Een traditie die standhield tot aan de afbraak van de kapel. Ze moest wijken in 1970 toen de Mesweg een dubbel zo brede betonbaan werd.

5 Hoeve Vivario | Langstraat 57 - Waltwilder

Dit 18de eeuwse hoeve in baksteen en mergel bevat een gevelsteen met vermelding van het jaar 1717. De oorspronkelijke dwarschuur en stallingen werden vervangen door de huidige gebouwen. Het pand behoorde destijds toe aan ridder Georges Le Clement de Saint-Marcq. Hij verkondigde het spiritisme en werd paus van deze sekte. Zijn dochter huwde met René Vivario, professor aan de universiteit van Luik. Hun zoon Jos Vivario werd vliegeduifdulant van de koning na zijn decoraties van de oorlog in Korea 1971 en 1972.

